

spørgsmålet om meddelelse af opholdstilladelse afgøres efter de almindelige asylretlige regler herom.

Det er Direktoratet for Udlændinge, der træffer afgørelse om meddelelse af midlertidig opholdstilladelse til spontane asylansøgere.

Såfremt en person ikke frafalder sin asylansøgning samtidig med, at vedkommende meddeles midlertidig opholdstilladelse, er der i lovens § 15, stk. 2, hjemmel til, at udlændingemyndighederne kan bestemme, at asylansøgningen ikke færdigbehandles, så længe den pågældende person har imidlertid opholdstilladelse. Der gælder dog en maksimumgrænse på 2 år for denne udskydelse af behandlingen af ansøgningen om asyl. Det er den myndighed, der aktuelt har asylsagen under behandling, som tager stilling til, hvorvidt man i relation til en person, der er meddelt midlertidig opholdstilladelse, vil fortsætte behandlingen af vedkommendes asylsag, eller om der – hvilket vil være den normale situation – skal træffes bestemmelse om, at asylsagen ikke færdigbehandles, så længe den midlertidige opholdstilladelse er gældende. Der er ikke adgang til at påklage en afgørelse fra Direktoratet for Udlændinge om meddelelse af midlertidig opholdstilladelse. Det samme gælder beslutningen om udskydelse af asylsagsbehandlingen.

Den midlertidige opholdstilladelse vil blive meddelt for en periode af 6 måneders varighed, jf. herved lovens § 1, stk. 3, og opholdstilladelsen vil, jf. § 15, stk. 3, kunne forlænges for 6 måneder ad gangen. Efter § 15, stk. 3, jf. § 2, knyttes vurderingen af, om en opholdstilladelse skal forlænges til, om der pågår krigshandlinger eller lignende uroligheder i det område, vedkommende ellers kan vende tilbage til. Det er herefter ikke afgørende, om en person har mulighed for at vende tilbage til nøjagtig samme by eller lokalområde som vedkommende forlod. Opnås der i relation til en republik eller et område en ordnet fred og indebærer fredsslutningen ændrede grænsedragninger, vil det afgørende være, at den pågældende person kan vende tilbage til det, der i konsekvens af den etablerede fredsslutning må betragtes som vedkommendes hjemområde.

Personer, der meddeles midlertidig opholdstilladelse efter § 15, har ikke krav på at få familiemedlemmer her til landet. Situationen vil imidlertid i mange tilfælde være den, at en familie er indrejst samlet her til landet, og i disse tilfælde vil der kunne meddeles hele familien en midlertidig opholdstilladelse, såfremt de falder ind under lovforslagets kriterier. Men også i den situation, hvor en del af en familie er indrejst til Danmark fra et område med krigshandlinger eller lignende uroligheder, kan der være særlige tilfælde af humanitær karakter, hvor et nært

familiemedlem undtagelsesvis bør kunne meddeles midlertidig opholdstilladelse her i landet. Meddelelse af en sådan opholdstilladelse sker efter lovens § 4. Ved nære familiemedlemmer forstås ægtefælle og mindreårige børn.

Spontane asylansøgere fra det tidligere Jugoslavien, der meddeles midlertidig opholdstilladelse, vil generelt skulle behandles efter de samme retningslinier, som er gældende for de personer fra det tidligere Jugoslavien, der inviteres til Danmark. De pågældende vil således ikke have ret til at tage lønnet eller ulønnet beskæftigelse, eller til at udøve selvstændig erhvervsvirksomhed eller til med eller uden vederlag at udføre tjenesteydelser her i landet, jf. herved lovens § 3. De pågældende vil få udgifter til underhold dækket af Direktoratet for Udlændinge, der også tilvejebringer og driver særskilte indkvarteringscentre for disse personer. Direktoratet for Udlændinge kan bestemme, at en person med midlertidig opholdstilladelse, uanset om vedkommende har tilstrækkelige midler til sit underhold, skal tage ophold efter direktoratets nærmere bestemmelse, jf. lovens § 7.

Børn i den undervisningspligtige alder modtager særskilt tilrettelagt undervisning, og voksne tilbydes særskilt tilrettelagt undervisning og kurser i visse faglige tekniske fag af betydning for tilbagevenden til hjemlandet, jf. lovens § 5. De pågældende vil have ret til sygehusbehandling og anden lægelig behandling. Udgifterne hertil afholdes af Direktoratet for Udlændinge, jf. herved lovens § 6.

Efter lovens § 8 bortfalder den midlertidige opholdstilladelse, når personen har opgivet sin bopæl her i landet eller har opholdt sig uden for Danmark i mere end to på hinanden følgende måneder. Efter lovens § 9 kan inddragelse af opholdstilladelsen ske, såfremt opholdstilladelsen er opnået ved svig, eller såfremt der foreligger omstændigheder som nævnt i udlændingelovens § 10.

Udvisning af en person med midlertidig opholdstilladelse kan efter lovens § 10 ske, hvis den pågældende idømmes frihedsstraf eller anden strafferetlig retsfølge, der giver mulighed for frihedsberøvelse for en lovovertrædelse, der kan medføre højere straf end hæfte.

Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser

Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at fastlægge antallet af spontane asylansøgere, der vil blive meddelt midlertidig opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse. Der kan på baggrund af tilgangen i den forgangne del af året med forbehold alene gøres nogle skøn.